Brassó, 1893. IX. évfolyam 119-ik szám. Szombat, december 9.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . 6 frt — kr
Félévre . . 3 „ — „
Negyedévre . 1 „ 50 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollektorjában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Fő- és felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignácz ügyvéd.

Szerkesztőségi iroda: Brassó, Lő-piacz 10. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak

Szerkesztő: Dr. Fischer Ákos ügyvéd.

Lapunk t. olvasóihoz.

Miután tudomásunkra jutott, hogy egyesek azon hirt terjesztik, hogy lapunk, a „Brassó" folyó évi decz. hó végével megszünik, — kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a megszűnésről szóló hirek teljesen alaptalanok.

A „Brassó" kiadóhivatala.

A kormány.

Mégis csak sajátságos az emberi természet, különös a világ!

Alig pár hete annak, hogy az ellenzéki vezérférfiak és az ellenzéki lapok dörgedelmes hangon és még dörgedelmesebb czikkekben hirták fel az ország és a nagy világ figyelmét arra, hogy a mi miniszterein mily bőségesek az igéretekben s hogy mennyire fukarak a tettekben.

Még hallani és olvasni véljük azon nehéz vádakat, s ime alig pár hét multva hosz-ánnát zeng az ellenzéki sajtó is kormányunknak és elismeri, hogy a kormány nem tétlen, hogy nehéz és nagy munkát végzett azzal, hogy a közigazgatási biróságokról, a polgári házasságról és a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslatokat elkészitette és az országgyűlésnek beterjesztette.

A kormány mindazon sulyos, — mert terhes felelősséggel járó — vádakra mélyen hallgatott, de dolgozott megfeszitett munkásággal és elkészitette azon, hazánk történetében korszakot alkotó törvényjavaslatokat, melyek, ha törvényerőre emelkednek, — a miben ma már kétségünk sem lehet, — hazánk és nemzetünk jövő fejlődésére és haladására óriási, megmérhetlen befolyással lesznek.

A beterjesztett három törvényjavaslat, azon térnél fogva, mely t szabályozni és rendezni czélozznak, egyszerre az államélet egész vonalán kezdik meg a reform nagy munkáját, mert szabályozzák a gyermekek beléletét, legszentebb érzelmeit, rendezik a házas és egyuttal a családi életet és biztositák az állam életében azt a közigazgatást, melyet ma már hazánkban mindenki — pártkülönbség nélkül — az egyedül jónak és helyesnek ismer el.

Megszüntetni azon — sokszor a családi szentély békéjét veszélyeztető mozzanatokat, melyek az ugyanazon szülők gyermekei között uralkodott, vallaskülönbség által támasztattak; rendezni azon, valóban szégyenletes és művelt államban nem türhető állapotokat, a melyek a házassági jog terén — a különféle feleke zetek révén — hazánkban fennállottak és eltörölni a régi vármegyei rendszerből fennmaradt tarthatatlan, mert a mai kor és jelen viszonyaink között többé fenn nem tarthatló állapotot, de egyuttal megvetni alapját a behozandó állami közigazgatásnak: oly ténykedések, melyeket mai államokban csak nagymérvű rázkódtatások árán szoktak és tudnak megvalósitani.

Hogy hazánkban ily nagyfontosságu, jövő állami és társadalmi életünkre mélyen kiható és nemzetünket a haladás utjáu óriási lépésekkel előbbre vivő törvényjavaslatok létesülhetnek és létesültek, a nemzetiségi, a felekezeti és társadalmi élet legkisebb megzavarása nélkül, csendben és békében: ez a legjobb bizonyitéka annak, hogy a törvényjavaslatokban lefektetett elvek és czélok a nemzet öntudatában gyökereznek, hogy a nemzet ezen reformokra valóban megérett: és hogy itt intézményekkel van dolgunk, melyeknek megvalósitása közóhajt képez.

Igaz, hogy a katholikus főpapság a polgári házasság behozatala ellen volt és hogy ennek nyilt kifejezést is adott; ámde de másrészről az is kétségtelen, hogy a kath. klérus a kath. vallás dogmáinak megsértését látván a polgári házasság behozatalában, kötelességszerűleg járt el, midőn tiltakozó szavát folemelte, de egyuttal hazafiságától vezéreltetve, tartózkodott attól, hogy ezen inczidens miatt hivei nyilt háboruba vezesse.

A beterjesztett törvényjavaslatokon kivül, még egy más igen fontos téren is elévülhetlen érdemeket szerzett magának a kormány, midőn azon törvényjavaslatokkal majdnem egyidejüleg a magyar kir. udvartartás megvalósitása érdekében is a király beleegyezését eszközölte ki.

A magyar királyi udvartartás visszaállitása régi óhaja a nemzetnek és jogosult óhaja is, mert eltekintve attól, hogy a magyar kir. udvartartás alkotmányunkban is biztositva van a nemzetnek, a magyar kir. udvartartás fölleveniése állami önállóságunknak, nemzeti lételünknek is nyilt kifejezése és állandó biztositéka.

Ha a kormány, a mely pedig fennállása óta más korszakot alkotó létesitményeivel — mint a minő a valuta rendezése — is elég érdemet szerzett magának, csak a magyar kir. udvartartást létesiteni és állandóvá vissza, a házassági jogot szabályozná és az állami közigazgatást létesitené, akkor is már államunk és nemzetünk előbbrevitelét illetőleg oly érdemeket szerezne magának, melyek e kormány részére a történelmi megörökitést biztositanák.

Mi nem kételkedünk abban, hogy a magyar kir. udvartartás létesülni fog; biztosak vagyunk abban, hogy a gyermekek vallását, a házassági jogot és a közigazgatási biróságokat szabályozó törvényjavaslatok — némi kevés és az érdemet nem érintő módositásokkal törvénynyé fognak válni, mert hiszünk és bizunk abban, hogy a nemzet képviselői, ujlenek azok akár a képviselőházban, akár a főrendiházban, mint eddig soha, ugy most sem fogna elzárkózni a nemzet óhaja és akarata, valamint a haladás elől.

És miután abban biztosak vagyunk, hogy a legelkotelmányosabb magyar király bölcsességével, igazságosságával hozzá fog járulni a törvényekhez, örömmel nézünk azon szebb jövő felé, mely hazánkak és nemzetünknek a jövő ezredében való fennmaradását biztositja.

Dr. W. I.

TÁRCZA.

Brassótól Párisig.

— Gyalog uti levelek. —

XXXI.

(Vitry-ből Chateu—Thierry felé.)

Páris, 1892. jun. 2.

Kedves barátom!

Alig hogy megvirradt, már is ujból az uton voltam Igaz, hogy lábam isznyuan meg volt dagadva, ugy, hogy minden lépésem pokoli kinokat okozott; csakhamar azonban hozzászoktam a fájdalomhoz és később már nem is éreztem tőlebe. Az ut mindenütt tül volt ásva az imént esők következtében s igy meglehetősen nehezemre esett a haladás.

A merre csak láthattam, mindenütt fehér kőtömegek hullámoztak, a szomszédos dombok pedig már teljesen el-eltünt a szem elől. Végre 8 óra felé oszladozott a köd is s most már jobban szemügyre vehettem a tájat. Itt is nagyon köves a talaj; kevés terem rajta s azért a parasztok itt ugyanazt a racionális módszert követik, mint a hogy már Bajor- és Svábországban is láttam volt. A buzával t. i. még lóbere-magot is vetnek, mely a buza között kinőve, az éres szalmát takarmánynyá alakija át. Csak az a baj, hogy a sok mag, mely egyszerre egy helyre hull, nem talál elég levegőt és világosságot, hogy kikelhesson s igy a buza csirázási képessége nagyban czökken. Igaz azonban az is, hogy a barom azután megeszi az ilyen szalmát s ez talán félig-meddig kárpótolja a gazdát, hogy buzájának talán fele sem kelt ki. A vetés meglehetősen rosszul áll; csak imitt-amott lehet gyönge szálacskát látni, a melynek elkorcsosult kalászában 2—3 mag is van.

Más képet nyujtanak ellenben a dombok lejtői; mindenütt dús szőlő, mely bő szüretet ígér. Távolabban, Bar-le-Duc felé, a bor is kevésbé jó terem, a filokszera itt is borszaszló pusztitásokat okoz.

Utamat folytatva, Vitrybe mentem. — Gondosan mivelt szántóföldek és szőlők mellett elhaladva, este felé valami faluba érkeztem. Mindenütt tej után kérdezősködtem, s végre egy jómódu parasztházban találtam is. Nagyon jól megszervezve, gazdámtól engedélyt kértem, hogy a szalmában meghálhassak. Megengedték s csak azt mondották, hogy várjak addig, a mig megvolt a vacsorájuk. Leültem két egy székre s vártam türelmesen; egyébb dolgom ugy sem lévén, a vacsora menetét követtem. Legelőször is salátát találtak fel. Meghökkentem — csak nem csinek ez emberek salátát főékül? . . . S pedig gazdag parasztnál voltam, a padlás parkettákkal volt kirakva, a diszes fali-óra pedig épen most hangoztatta zenemüvét — szóval az egész berendezés gazdagságra vallott. — Gazdám persze séda-kerset törőttek elmélkedéseimnel, a legnagyobb étvágygyal kölötték el salátájukat, miálatt tőlem megkérdezt-ik, hogy hova-merre. Bámultam azon, hogy kiháró és nemzetünket a haladás utjáu óriási lépésekkel előbbre vivő törvényjavaslatok létesülhetnek és létesültek, a nemzetiségi, a felekezeti és társadalmi élet legkisebb megzavarása nélkül, csendben és békében: ez a legjobb bizonyitéka annak, hogy a törvényjavaslatokban lefektetett elvek és czélok a nemzet öntudatában gyökereznek, hogy a nemzet ezen reformokra valóban megérett: és hogy itt intézményekkel van dolgunk, melyeknek megvalósitása közóhajt képez.

Igaz, hogy a katholikus főpapság a polgári házasság behozatala ellen volt és hogy ennek nyilt kifejezést is adott; ámde de másrészről az is kétségtelen, hogy a kath. klérus a kath. vallás dogmáinak megsértését látván a polgári házasság behozatalában, kötelességszerűleg járt el, midőn tiltakozó szavát folemelte, de egyuttal hazafiságától vezéreltetve, tartózkodott attól, hogy ezen inczidens miatt hivei nyilt háboruba vezesse.

A beterjesztett törvényjavaslatokon kivül, még egy más igen fontos téren is elévülhetlen érdemeket szerzett magának a kormány, midőn azon törvényjavaslatokkal majdnem egyidejüleg a magyar kir. udvartartás megvalósitása érdekében is a király beleegyezését eszközölte ki.

A magyar királyi udvartartás visszaállitása régi óhaja a nemzetnek és jogosult óhaja is, mert eltekintve attól, hogy a magyar kir. udvartartás alkotmányunkban is biztositva van a nemzetnek, a magyar kir. udvartartás fölleveniése állami önállóságunknak, nemzeti lételünknek is nyilt kifejezése és állandó biztositéka.

Ha a kormány, a mely pedig fennállása óta más korszakot alkotó létesitményeivel — mint a minő a valuta rendezése — is elég érdemet szerzett magának, csak a magyar kir. udvartartást létesiteni és állandóvá vissza, a házassági jogot szabályozná és az állami közigazgatást létesitené, akkor is már államunk és nemzetünk előbbrevitelét illetőleg oly érdemeket szerezne magának, melyek e kormány részére a történelmi megörökitést biztositanák.

Mi nem kételkedünk abban, hogy a magyar kir. udvartartás létesülni fog; biztosak vagyunk abban, hogy a gyermekek vallását, a házassági jogot és a közigazgatási biróságokat szabályozó törvényjavaslatok — némi kevés és az érdemet nem érintő módositásokkal törvénynyé fognak válni, mert hiszünk és bizunk abban, hogy a nemzet képviselői, ujlenek azok akár a képviselőházban, akár a főrendiházban, mint eddig soha, ugy most sem fogna elzárkózni a nemzet óhaja és akarata, valamint a haladás elől.

És miután abban biztosak vagyunk, hogy a legelkotelmányosabb magyar király bölcsességével, igazságosságával hozzá fog járulni a törvényekhez, örömmel nézünk azon szebb jövő felé, mely hazánkak és nemzetünknek a jövő ezredében való fennmaradását biztositja.

Dr. W. I.

TÁRCZA.

Brassótól Párisig.

— Gyalog uti levelek. —

XXXI.

(Vitry-ből Chateu—Thierry felé.)

Páris, 1892. jun. 2.

Kedves barátom!

Alig hogy megvirradt, már is ujból az uton voltam Igaz, hogy lábam isznyuan meg volt dagadva, ugy, hogy minden lépésem pokoli kinokat okozott; csakhamar azonban hozzászoktam a fájdalomhoz és később már nem is éreztem tőlebe. Az ut mindenütt tül volt ásva az imént esők következtében s igy meglehetősen nehezemre esett a haladás.

A merre csak láthattam, mindenütt fehér kőtömegek hullámoztak, a szomszédos dombok pedig már teljesen el-eltünt a szem elől. Végre 8 óra felé oszladozott a köd is s most már jobban szemügyre vehettem a tájat. Itt is nagyon köves a talaj; kevés terem rajta s azért a parasztok itt ugyanazt a racionális módszert követik, mint a hogy már Bajor- és Svábországban is láttam volt. A buzával t. i. még lóbere-magot is vetnek, mely a buza között kinőve, az éres szalmát takarmánynyá alakija át. Csak az a baj, hogy a sok mag, mely egyszerre egy helyre hull, nem talál elég levegőt és világosságot, hogy kikelhesson s igy a buza csirázási képessége nagyban czökken. Igaz azonban az is, hogy a barom azután megeszi az ilyen szalmát s ez talán félig-meddig kárpótolja a gazdát, hogy buzájának talán fele sem kelt ki. A vetés meglehetősen rosszul áll; csak imitt-amott lehet gyönge szálacskát látni, a melynek elkorcsosult kalászában 2—3 mag is van.

Más képet nyujtanak ellenben a dombok lejtői; mindenütt dús szőlő, mely bő szüretet ígér. Távolabban, Bar-le-Duc felé, a bor is kevésbé jó terem, a filokszera itt is borszaszló pusztitásokat okoz.

Utamat folytatva, Vitrybe mentem. — Gondosan mivelt szántóföldek és szőlők mellett elhaladva, este felé valami faluba érkeztem. Mindenütt tej után kérdezősködtem, s végre egy jómódu parasztházban találtam is. Nagyon jól megszervezve, gazdámtól engedélyt kértem, hogy a szalmában meghálhassak. Megengedték s csak azt mondották, hogy várjak addig, a mig megvolt a vacsorájuk. Leültem két egy székre s vártam türelmesen; egyébb dolgom ugy sem lévén, a vacsora menetét követtem. Legelőször is salátát találtak fel. Meghökkentem — csak nem csinek ez emberek salátát főékül? . . . S pedig gazdag parasztnál voltam, a padlás parkettákkal volt kirakva, a diszes fali-óra pedig épen most hangoztatta zenemüvét — szóval az egész berendezés gazdagságra vallott. — Gazdám persze séda-kerset törőttek elmélkedéseimnel, a legnagyobb étvágygyal kölötték el salátájukat, miálatt tőlem megkérdezt-ik, hogy hova-merre. Bámultam azon, hogy szénában keresztem nyugalmat. Tulságosan fel voltam hevülve, mintsem hogy aludhattam volna: vérem lázasan lüktetett halántékomon, s igy nyugalmat nem találván, változó sorsomra kezdetem gondolni.

Utazásom aránylag rövid idejo alatt, de sok benyomásnak voltam már kitéve! Milyen különböző népekkel érintkeztem s azok mindegyikének mily sajátságos szokásai voltak! A magyar paraszt legnagyobb büszkesége abban találta, ha vendége nála bőven megebédelt; a német asszony Augsburg előtt pénzt adott, csakhogy imádkozzam, franczia gazdám pedig azt tiváztán, hogy énekljek! . . . Mily jellemző a három népre nézve! . . . A fáradtság utóvégre mégis csak erőt vett rajtam s mély, nyugalmas álomba merültem, melyből csak a kakas szavára ébredtem fel. Felkeltem s örömmel vettem észre, hogy derült kék ég mosolyog le a földre. Szépan haladtam tovább, néztam a vidéket, mely még mindig oly unalmas és egyhangu, mint a milyen volt mindeddig. Nagyon szelid kis dombok tűrtünek el, igen sok szőlővel, a buza ritka és rossz. Még minden a mozón áll s talán még sok időbe fog telni, mig talán itt is aratni fognak. Van erdő is egyik-másik helyen, de ezek is nagyon szelidek, a fák kicsinyek és fiatalok; lomb s lehulló ágnak nyoma sincs, minthogy ezt mind gondosan felszedik és felhasználják. Az erdőt kerítéssel vannak körülvéve s egészen mákfepen néznek ki, mint pl. a Vogézek vagy pedig a Schwarzwald, hol majdnem rémséges, folyton csak

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

* Mint Bécsből távirati úton, a Pester Correspondence-nek jelentik, monsignori Agliardi nuncius a házasági jogról szóló törvényjavaslat a Pázmáneumban latinra fordíttatta, az indokolásokat egy érdemleges kivonatot készíttetett s mindakettőt Rómába küldte. Hogy ezt a hasznos munkát saját kezdeményezéséből, vagy a kuria megbízásából végezette-e, az a Pester Correspondenz-ezel nem lett közölve. Egyelőre azt sem akarjuk feszegetni, vajjon a magyar püspöki kar által a magyar kormány egyháznélkülai reformációja alkalmából kibocsátandó közös pásztorlevél végleges szövegezésének elhatározása összefüggésben van-e Agliardi eljárásával vagy csak véletlenségből esett vele össze. Egy biztató reménybe azonban mindenesetre ragaszkodhatunk, ahhoz a reménybe t. i., hogy a magyar püspöki kar ez alkalommal is Magyarország hazafias katholikusainak csak hívő szívéhez, nemes vallásos hajlamaihoz, nem pedig a tömegek szenvedélyeihez és haragos ösztönéhez fog fordulni. A magyar államisag ellenei és a monarchia ellenségei soha ne ejtek meg, hogy Szent István birodalmában a vallásbaromi dühöng s abban az országban, hol évszázadok óta testvériesen békés együttélés uralkodott a vallásfelekezetek közt, a vallási békétlenség furtaja csavaja felelmes szörtetnékét.

Belföld.

A képviselőház december 5-ikі ülésén Wekerle Sándor miniszterelnök beterjesztette az indemnitási törvényjavaslatot a fórendek iránti udvariasságból, kik tehát az előbbiek pártaskodtak, hogy nincs elég idejük a budgetval való foglalkozásra.

Az apróbb tárczák felett folyt vitával nagyobb vita a szőlőtőzsmavaláttag tetelénél fejlődött ki. Ugyanis az ellenzék oly messzemenő követelésekkel lépett fel a szőlőzsmavaláttag törlése tekintetében, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök tulzott kivánságnak teljesítését nem igérhette meg; ellenben megjelölte azt a határt, a meddig a illokszérá alkal kipuszlitott területeken a szőlőzsmavaláttag elengedése tekintetében elmehet; kilátásba is helyezett egy törvényjavaslatot, ellenben az ellenzék nem nyugodott meg a miniszterelnök kijelentésében, s az ellenzéki határozati javaslat fölött névszerinti szavazást provokált. A ház többsége természetesen elvetette a határozati javaslat ot.

Az ülés végén ünnepélyes aktus folyt le. A Ház *József* főherczeg ő fenségre jubileumra alkalmával megbízta az elnökön a törvényhozó testület üdvözletének továbbításával. Az egyes pártok részéről Darányi Ignácz, Horánszky Nándor és Thaly Kálmán szép szavakban adtak kifejezést hódolatukuk a népszerű főherczeg iránt.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat a képviselőház közoktatásügyi bizottsága által le lett tárgyalva. Az utolsó ülés tárgyát egyedül az ujra-szövegezés ezéljaból függőben hagyott második pontja kőpezte és felvétetett a szóban forgott 2-ik pont helyett uj 23 szakaszul szerepel a következő rendelkezés a törvényjavaslatba, melyet rendkívüli fontosságánál fogva szóról-szóra ide iktatunk:

„A ki valamely bevett vallásfelekezetből kilép, a nélkül, hogy más felekezethez csatlakoznék, köteles a kilépés idejére esedékessé vált egyházi tartozását azon egyháznak, melyből kilépett, megfizetni.

A ki kilépett, míg valamely bevett, vagy a jelen törvény alapján elismert vallásfelekezethez nem csatlakozik, köteles:

a) a mennyiben az 1868. évi XXXVIII. tőrv.-czikk 35. §-ban megszabott, 50%-ig terjedő, és az 1894. évi IV. tőrv.-cz. 18 ik §-ában megjelölt, 3%-ig terjedhető iskolai és óvoda pótadóval a község részéről közigi iskola, illetőleg óvoda hiányában, vagy mert ily pótadó a községben nincs kivetve, megtörtént-e vagy nem volna, az iskola elhagyott felekezet részéről reá fentartott iskola vagy óvoda czéljaira fizetett rendes évi hozzájárulási összeget a községi pénztárba érenkönt befizetni, a mely összeget a község első szakban az iskola fentartott vagy segélyezett, másodban egyéb, a községben levő népiskola, vagy óvoda (mennedékház) czéljaira fordítja.

b) Köteles a kilépett az általa elhagyott felekezet iskolai vagy óvodai czéljaira fizetett, illetőleg elvállalt rendkívüli, egyszer s mindenkorra, vagy időre szóló járulékokat azon idő tartamára, vagy azon összeg erejéig, a meddig azokat elvállalta, szintén a község pénztárába befizetni; ezen összegeket a köz- vagy az illető által elhagyott vallásfelekezet arra illetőleg közegének szolgáltatja ki, az ily járulékok alól azonban az érdekelt felekezetnek volt jogörökjei megegyezés utján megváltásnak lehet helye.

Az e §-ban megjelölt összes járulékok, vagy azok értékének megállapítása a községi képviselőtestület, illetőleg az ugyanígy bírói vásrosokban a rövi tanács feladata. A megállapítassal meg nem elégedő fél a kozigazgatási bírósag elé viheti ügyét.

Külföld.

A szerb kormányválságról írják, hogy az uj kabinetalakítási kísérletek dugaba dőlnek. Az összes tekintélyesebb radikalis politikusok visszautasítják a miniszteri tárczákat. Az eddigi miniszterek, Nikolics és Vucics sem akarnak megmaradni az uj kabinetben. A helyzet elég komoly. A szerb politikusok több oldalról azt a véleményt nyilvánítják, hogy utóbb vagy is Gruics Sándor szép szavakban adtak kifejezést hódolatukuk a népszerű főherczeg iránt.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat a képviselőház közoktatásügyi bizottsága által le lett tárgyalva. Az utolsó ülés tárgyát egyedül az ujra-szövegezés ezéljaból függőben hagyott második pontja kőpezte és felvétetett a szóban forgott 2-ik pont helyett uj 23 szakaszul szerepel a következő rendelkezés a törvényjavaslatba, melyet rendkívüli fontosságánál fogva szóról-szóra ide iktatunk:

„A ki valamely bevett vallásfelekezetből kilép, a nélkül, hogy más felekezethez csatlakoznék, köteles a kilépés idejére esedékessé vált egyházi tartozását azon egyháznak, melyből kilépett, megfizetni.

A ki kilépett, míg valamely bevett, vagy a jelen törvény alapján elismert vallásfelekezethez nem csatlakozik, köteles:

a) a mennyiben az 1868. évi XXXVIII. tőrv.-czikk 35. §-ban megszabott, 50%-ig terjedő, és az 1894. évi IV. tőrv.-cz. 18 ik §-ában megjelölt, 3%-ig terjedhető iskolai és óvoda pótadóval a község részéről közigi iskola, illetőleg óvoda hiányában, vagy mert ily pótadó a községben nincs kivetve, megtörtént-e vagy nem volna, az iskola elhagyott felekezet részéről reá fentartott iskola vagy óvoda czéljaira fizetett rendes évi hozzájárulási összeget a községi pénztárba érenkönt befizetni, a mely összeget a község első szakban az iskola fentartott vagy segélyezett, másodban egyéb, a községben levő népiskola, vagy óvoda (mennedékház) czéljaira fordítja.

b) Köteles a kilépett az általa elhagyott felekezet iskolai vagy óvodai czéljaira fizetett, illetőleg elvállalt rendkívüli, egyszer s mindenkorra, vagy időre szóló járulékokat azon idő tartamára, vagy azon összeg erejéig, a meddig azokat elvállalta, szintén a község pénztárába befizetni; ezen összegeket a köz- vagy az illető által elhagyott vallásfelekezet arra illetőleg közegének szolgáltatja ki, az ily járulékok alól azonban az érdekelt felekezetnek volt jogörökjeinek megegyezés utján megváltásnak lehet helye.

Az e §-ban megjelölt összes járulékok, vagy azok értékének megállapítása a községi képviselőtestület, illetőleg ugyanígy bírói vásrosokban a rövi tanács feladata. A megállapítassal meg nem elégedő fél a kozigazgatási bírósag elé viheti ügyét.

Talán nincsen egy önálló állami intézménynek, mely aránylag itt-y rövid idő alatt nehéz körülmények között akkora és oly kitűnő fejlődést bir felmutatni, mint a m. kir. honvédség; és jóllehet ez az örvendetes gyarapitás csak egy része annak a nagy munkának, mely az osztrák-magyar monarchia véderejének uj alapokon való szervezését képezi: ám oly lényeges és dicsőséges sikerű intézmény ez, hogy ebben örökké élni fognak cs. és kir. Fenségednek ezen intézmény fejlesztése körül szerzett érdemei, mert ebben a mesének tetszö, de diadalmasan végrehajtott munkában orosztárczére van cs. és kir. Fenségednek.

Honvédségünk szervezete elő szokottott birdeti Fenséged hervadhatlan érdemeit. Évek hosszu során át folytatott kitartó munkálkodás, teljes odaadás és elsőrendű szakértelem vivták ki ezen eredményeket és ma honvédségünk mindenütt méltán megbecsült önálló egységben is imponáns tagozata a monarchia véderejének.

Ez oly nagy hordereju tény, mely nem csupán a nemzet dicsőségére válik, hanem a melyet bajtársi lovagiassággal elismernek a legmagasabb külföldi katonai körok is és melyet fényesen dokumentalt az idei őszi gyakorlatok után maga a legfőbb hadur is.

Hogyne késtüne hát fokozott lelkesedéssel ezen jubileumra az egész ország, miután annak mind személyes, mind tárgyi tartalma oly elevem benső kontaktusban áll a nemzeti közérzülettel.

Cs. és kir. Fenséged és a magyar kir. honvédség jubileuma valoban nemzeti ünnep, mely a nemzet és a koruna közötti fennálló rendületlen egységet csak megerősíteni és fokozni alkalmas.

A föld és az egek mindenható urához az egész nemzettel együtt törvényhatóságunk is esedezik; tartsa meg cs. és kir. Fenségedet a legfőbb hadur, hódolatteljesen szeretett királynunk, szeretett hazánk és fenséged mint főparancsnok magas személye iránt rajongó honvédségünk javára ép erőben, egészségben, mintegy-és pótlásszerü czélul élete felhőtlen boldogságában, az emberi kor legvégső határáig.

Kelt Brassóban, 1893. évi decz. hó 3-ikán

Brassó vármegye közönsége:
Maurer Mihály, s. k.
cs. és kir. kamarás, főispán.

Brassóvármegye alispánja helyett:
Dr. Jekel Frigyes,
főjegyző.

Brassóvármegye törvhatósági bizottsága

folyó évi október hó 28-án tartott közgyűlésében Harmath Lajos ügyvéd ur indítványa folytán elhatározta volt, miszerint József főherczeg ő cs. és kir. fenségének honvédparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából üdvözlő feliratot intézessék. Ő cs. és kir. fenségéhez ennélfogva a törvényhatósági bizottság megbízása folytán, Dr. Jekel Frigyes Brassó vármegye főjegyzője által szerkesztett következő feliratot szerkesztetett fel:

Fenséges cs. és kir. Főherczeg!

M. kir. honvédparancsnok ur!

A midőn az egész nemzet az ország minden részében vallás, nemzetiség és párt-különbség nélkül készül méltó módon ünnepelni cs. és kir. Fenséged honvédparancsnokságának 25. évfordulóját és ezzel egyött a magyar honvédségnek felvirágozásá, Brassó vármegye közönsége és törvényhatósági bizottságának 1893. évi október hó 28 án 126. ikvi p. a. hódolatteljes tisztelettel és lelkesedéssel hozott határozata alapján siet kifejezést adni, cs. és kir. Fenséged iránt mindenkor érzett hódolatteljes tisztelettének és hálaérzetének ama meg érdeklődésének, a melyben cs. és kir. Fenséged országunk és nemzetünk minden fontosabb kulturális és nemzeti törekvéseit, de különösen a magyar honvédség fokozatos fejlődését résztesiteni méltóztatott. Ha cs. és kir. Fenséged nemzeti törekvéseink támogatása folytán ragaszkodásunk és hódolatteljes szeretetünk tárgya, mint a magyar kir. honvédség főparancsnoka a nemzet bálványa.

Honvédségunk gyönge csomete volt, a midőn negyedszázaddal ezelőtt szeretett hazánk földjére tültettetett és most cs. és kir. Fenséged hazafias tevékenysége folytán a nemzet szivébe tűzetkezége.

Ez az ősi és puszaloz hasonlóan terülnek el a földek, melyek határtalanul az ég peremélez simulnak, ily tág sikságon megértettem vérgye, hogy a nyúlhalmok sok százezrei elég tért találtak, hogy véres rendez-vouras összegyűljenek. Sokáig nézten a nagy puszát, melyen még a hunykalászok tengere hullámzott, s melyen a katonak épen nagy hadgyakorlatot tartottak.

Az ut Epernay felé vezetett. Semmiké lönös élményem itt nem volt, minthogy a paraszt a vendégszeretetet csak szótárból ismeri s így mindenütt csak a pékhez, meg a korcsmába küldöttek.

Epernay virágzó lerakodelmi város, élénk forgalommal és szép tiszta utczákkal. Minthogy semmi teendőnk nem volt, e sak átmentünk a varosn s Meaux-ba törekedtünk. Tulajdonképen csak törekedtünk, mert a szegény fiatal ember eczje m az fogyvan volt: labain nem bírt már utánni, czipőjs szakadt, kain piros nedv csippent ki, ő maga pedig fölig ideálisan, a podon hanyatt feküdt. Gyorsan egy rendőrt tudósítottam, ki nehány percz multva az ifjuval elvitette.

Szegény ifjú! Oly szép, oly fiatal s már is a sors ugy hánytá-vetette! Utolsó istenhozzád granánt még egyszer megnéztem sápadt, halvány arczát s lassan, gondolatokba merülve indultam a városból hitelé.

Az ut valóczó benyomásai csakhamar eltüntették az ifju képét. Az ut mellett mindenütt casterna vezet, melyen minden idegen hajókat usztunak fog, lefelé; kettős vaganyu vasut van mellette s folyton fönnek-mennek a vonatok. Este 7 óra felé lehettem egy kis házacsoporttal s mindnagy az esi hurós szelőjöp üdítőleg lengett forró homlokem körül, nem akartam abban a nagyon is kétes „Hotel"-ben meghálni a vonatok indultam. Talán jobb lett volna ezen kétes „Hotel"-ben maradni, mint bizonyságma sötét éjszakában tovább menni — de gondoltam, hogy majd valami parasztkabán czak meg fogok hálni. Már nagyon kiné volt, midőn végre terjedelmes major elé érkeztem s ide betértem. A kutyák dühös ugatása fogadott s egyszere négyen is ram rontottak, bizonyára nem dicsérettes szándékból. De én sem váratlam sokáig magamra; gorosso tölgyfabotomat megfordítvan, elg jól forgattam, hogy pár pillanat alatt az iménti dühös ugatás fajdalmas vonitassá változott. De aig hogy a kutyák vonitása elhallatszott, már is a gazda tünt elő bőresivel. A legmórgesebben rám támadt — ón pedig karomnak kelő hatalmat adván szerencsésen kiterültem a lenyegető bajt.

Ennyiben hát jó lett volna, csakhogy most oly volam a szénes országuton, viharos, zord éjszakában és semmi reményem arra, hogy majd hol fogom én is torödott testemet nyugalomra hajtani.

Tisztelem kegyedet, s maradok

öszinte barátja

Lajos.

Sauer Emil

zongoraművész, ki f. hó 16-án városunkban is hangversenyeznt fog, utolsó fellépetével vasárnapos hazja ejtette a budapesti zeneviláget. Az összes fővárosi lapok a lelkesedés és ra-

fekete fenyves zord homályában jarhatot. Itt, azt hiszem, hogy az ember bátran bolyonghat az erdőben éjnek idején is, s bizonyára sok'sem fogja azt a bolyoros recs gest hallani, mintha medvék volnának habár csak szolid özikék is azok. Vagy talán még nincs is itt özike?

Hosszabb vándorlás után Vittybe érkeztem. A talaj lassanként termékeny lett s a szőlőkertek is mind sürübbek lettek. Gyönyörűség volt ezen szőlőkertek alatt elmenni, a melyekben terjedelmes gyümölcsfák is voltak a melyeknek ágai majdnem letörtek a dús termés alatt. Bármennyi gyümölcs is teremjen, sohasem elég, hogy az éhes Paris el ne fogyasztana. Sok házban a népség kizárólagosan ezek azzal foglalkozott, hogy a megért gyümölcsöt elcsomagolja s a házak melletti kocsikra helyezzék.

Minél inkább haladtam, annál inkább ösrevettem, hogy Párishoz közeledem. Tejet sem birtam már kapni, mert hisz az egész falu tejét egy ember veszi. ki nagyban szállítja azután Párisba.

Vitry szintén erős s már messziről lehet ágyukkal megrakott sáncokat látni, melyeket katonák őriznek. Magán a városon semmi különös sincs s igy csak tovább haladtam a szép országuton. Terjedelmes sikságon mentem át s már késő éjjel volt, midőn végre egy ki falukakban tértszem, Gyjard-nak hívák, ha jól emlékszem. Több korcsmában kerestem szállást, de mindenütt hasztalan. Azon korcsmáros, kinél legutóljára voltam, különös jóindulatot mutatott iránta, mert mint mondá, szalást ugyan nem adhat, mivel meg van tölva, de a hatósag az utasok számára a falu annánál felszakott egy nagy csomó szalmát, ottat menjek oda. Véletlenségből a falu birajával is találkoztam, egy nagy potrohos emberrel aez valamint kinöttt volem, hogy megmutassa éjjeli nyughelyemet. Találtam itt mint a szalmában valóan, de minthogy koromfekete éjszaka volt, hát nem láthattam, hogy ki az.

Jól megpihenvén, másnap reggelén már korán utra akartam kelni, midőn hatam előttt valakit kiáltani hallottam. Elbámulva, megfordultam s egy fiatal embert láttam, ki hálástarsamnak mondóta magát s ki szintén Párisba törekedett. Szokat feeseghtünk a nap hossza alatt s igy megtudtam, hogy jö emberem „garcon de cafe", Párisba akar menni, hogy azután Amerikába utazzék.

— Hát tud-e még más nyelvet? — kérdém tőle.

— Dehogy tudok, de anyanyelvemmel az egész világon boldogulok! — volt a válasz. Megnéztem az ifju gyenge termetét, merész arczkifejezését s nagyon sajátságos gondolatain tamadtak; fennhangon azonban nem mondottam semmit sem és csak szépen tovább baloghtam. Utunk Chalons sur-Marne-on vezetett át. A mint kegyed is tudja, itt Attila 451-ben Aetius romai hadvezér és szövetségesei ellen vívaghirü csatát vivott, melyben az Uralföl az Attanti tengerig haló népek mind résztvettek. Sokáig nézten e helyeket; rengeteg kiterjedésben, az alföldi puszaloz hasonlóan terülnek el a földek, melyek hátártalanul az ég peremélez simulnak, ily tág sikságon megértettem vérgye, hogy a nyúlhalmok sok százezrei elég tért találtak, hogy véres rendez-vouras összegyűljenek. Sokáig nézten a nagy puszát, melyen még a hunykalászok tengere hullámzott, s melyen a katonak épen nagy hadgyakorlatot tartottak.

Az ut Epernay felé vezetett. Semmiké lönös élményem itt nem volt, minthogy a paraszt a vendégszeretetet csak szótárból ismeri s igy mindenütt csak a pékhez, meg a korcsmába küldöttek.

Epernay virágzó lerakodelmi város, élénk forgalommal és szép tiszta utczákkal. Minthogy semmi teendőnk nem volt, e sak átmentünk a varosn s Meaux-ba törekedtünk. Tulajdonképen csak törekedtünk, mert a szegény fiatal ember eczje m az fogyvan volt: labain nem bírt már utánni, czipőjs szakadt, kain piros nedv csippent ki, ő maga pedig fölig ideálisan, a podon hanyatt feküdt. Gyorsan egy rendőrt tudósítottam, ki nehány percz multva az ifjuval elvitette.

Szegény ifjú! Oly szép, oly fiatal s már is a sors ugy hánytá-vetette! Utolsó istenhozzád granánt még egyszer megnéztem sápadt, halvány arczát s lassan, gondolatokba merülve indultam a városból hitelé.

Az ut valóczó benyomásai csakhamar eltüntették az ifju képét. Az ut mellett mindenütt casterna vezet, melyen minden idegen hajókat usztunak fog, lefelé; kettős vaganyu vasut van mellette s folyton fönnek-mennek a vonatok. Este 7 óra felé lehettem egy kis házacsoporttal s mindnagy az esi hurós szelőjöp üdítőleg lengett forró homlokem körül, nem akartam abban a nagyon is kétes „Hotel"-ben meghálni a vonatok indultam. Talán jobb lett volna ezen kétes „Hotel"-ben maradni, mint bizonyságma sötét éjszakában tovább menni — de gondoltam, hogy majd valami parasztkabán czak meg fogok hálni. Már nagyon kiné volt, midőn végre terjedelmes major elé érkeztem s ide betértem. A kutyák dühös ugatása fogadott s egyszere négyen is ram rontottak, bizonyára nem dicsérettes szándékból. De én sem váratlam sokáig magamra; gorosso tölgyfabotomat megfordítvan, elg jól forgattam, hogy pár pillanat alatt az iménti dühös ugatás fajdalmas vonitassá változott. De aig hogy a kutyák vonitása elhallatszott, már is a gazda tünt elő bőresivel. A legmórgesebben rám támadt — ón pedig karomnak kelő hatalmat adván szerencsésen kiterültem a lenyegető bajt.

Ennyiben hát jó lett volna, csakhogy most oly volam a szénes országuton, viharos, zord éjszakában és semmi reményem arra, hogy majd hol fogom én is torödott testemet nyugalomra hajtani.

Tisztelem kegyedet, s maradok

öszinte barátja

Lajos.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

jongás hangjai szólanak utolsó felléptéről. A „Nemzet" pl., miután a művész eseményszerű sikerét konstatálta, így folytatja:

„Ha van felsőbb fokozata a szuperlativusnak, akkor Sauer ma a lelkesedésnek és tisszaszólásnak ebben a fokozatában részesült. Három év óta ismerjük a 19-ik századnak ezt a tüneményszerű csillagát, azóta minden évben ellátogat hozzánk. Ugy látszik, megszerette a magyar lelkesedést és a magyar fővárost is évről évre nagyobb és fokozottabb örömmel fogadja őt. A nagy zongoramővész kiterjesztette az ő rokonszenvét az egész magyar hazára, és — ugy tudjuk, hogy ezutal először se fogja tartani magát a magyarban a magyar vidéki városok kiváltságait s ma a magyar megyei és városi intelligenczivel meg fogja ismertetni játékát. Legyen szabad reménlünk, hogy a magyar vidéki városok a magyk régiszt tapasztalhatjuk fogják méríegelni a művésznek e szándékát, és a vidéki kulturvárosok intelligens elemei ujonnan fognak önmagunkak a legmesesebb szellemi élvezet megszerzése által egyszersmind a magyar nemzet műértelmének reputacziját is tényesen nagyogtatni. Nem volt még e szazadban zongoramővész, aki a maga nemében nagyobb lett volna, miként Sauer és nem volt meg mala szerelmyén és igenytelenebb, ha a reljongók tetszését és lelkesedését meg akarta köszönni. Előzékenysége és a közönség iránti gyöngéd figyelme majdnem preczedens nélkül áll a magy mívészkedvel, de egyszersmind meg neki, akár fejedelmek, akár nyarspolgárok előtt játszik. Mindig és mindenben nagyszerű, felülmulhatlan 6. Csodózójik azokat a magyar vidéki kreosket a melyeket Sauer megtapsolt és reméljük, hogy ugyanazokkal az impresszióikkal fog onnan visszatérni a fővárosba, mint a minőket innen visz magával a derék, intelligens és művelt magyar vidéki városok."

Azt hiszszük, e sorokhoz nincs mit hozzátennünk. Közönségünk bizonyára tódunt fogott Sauer hangszerviszhez.

Jegyek mától fogva előzetesen kaphatók Zeidner bureszori könyvkereskedésében.

Irodalom.

„Az 1848—49-iki magyar szabadságharcz története" czimü illusztrált munkáról, melynek szövegét Gracza György irta, most jelent meg az első füzet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedő czég kiadásában. A füzet kissé kisiliusa igen szép, az illusztrácziók pedig művészies kivitelüek. Nem kevesebb, mint 16 egykoru kép van benne, ebbe mégé mindeggik második lapra esik egy-egy illusztrácziója, ugy, hogy egy szinnyomatu kép is van csatolva, a honvédtábort tüntetve fel. Petőfi nemzeti dalat nemczak a kötő kézirasban mutatja be a füzet, hanem alsó az eredeti aquarellszínekben is, a mint a „szabad sajtó első lecskéje" a Landerer és Heckenast nyomdáról marczius 15-én kiküszöb. Jó előlet az 1848-iki naptár közlése is, a melyből az olvasó mindjárt a dátumra nézve is nyerhet tájékozást. E naptárból tudjuk meg, hogy marczius 15-ike 1848-ban szerda napra esett. Gracza György mindjárt a marczius megszámos napok leírásával kezdi munkáj; számos, eddig ismeretlen uj adatot használva fel a nagy napok leírásánál. A munka, a mint az az első füzetből megítélhető, ugy könyvel, vonzó modorban tartott szövegére nézve, mint díszillusztrácziókra nézve, a legtelelnil elönyösen eltt az eddig megjelent hasonló tárgyu munkatói s bizonyara hapos lesz a közönség közt. A munka kétheteknéni füzetekben jelenik meg s egy-egy füzet ára 30 kr.

*

A „Nemzeti Iskola", Benedek Elek már jelzett tanügyi heti lapja megjelent. A mutatványszám rendkívül gazdag szikkvanal és mindenféle közemenyekben. A bokszszátóben a szerkesztő minden irányban fügetlen, szókimondó, a tanárok és tanítók érdekeit tüzmegató ügyszigt igér. A következő czikkben Janczó Bendek dr. konstatálja, hogy nálunk hiányzik az egészséges tanügyi közvelemény, ennek a megteremtését várja egy-egy fügelen lapjtól, a minőnek a „Nemzeti Iskola" Benedek Elek szerkesztésében igérkezik. Foldes Géza a népoktatási törvény huszonö éves évfordulója alkalmából nagyobb czikkben fejti ki, hogy mind alkotások szükségesek még a 25 év alatt lefektetett alap, a tojás kiptéjéhez, s ugyfelen felhívja a nagy közönséget is a deczember 5-ike évfordulóemlékünnepjére. Benedek Elek a kultuszminiszternek a képhiselőházban legutóbb tett kijelentéseivel fog kalkozik s nagy szakszerűséggel bizonyítja, hogy igérőteit beváltassa. A tárcza-rovatban Palágyi Lajostól van egy szép költemény és Gaal Mózsétól egy megkapó, kedves tárcza az iskolai élethöl. A rovatok is igen gazdagok és czikkek. A „Mi ujság?"-rovatban nemczak tanügyi, de közérdekű ujdonságokat is találunk. Azután ismertetve vannak jótormán az összes tanügyi folyóiratok s a „könyvpiacz" rovatban az iskolai és ifjusági stb. könyvekről vannak alapos ismertetések. A „Nemzeti Iskola" januar első hetében indul meg rendesen. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Melegen ajánljuk a tanárok és tanítók figyelmébe a valóban hézagpótló ujságot.

*

Tódszerű a különös érdekességet elvesztő uj regényt inditott meg közelebb a „Képes Családi Lapok" e czim alatt: „Szerelem vagy a jövő századbol", szerzője a negyedrodalmunk egyik legalratottabb tollu iroja Tábori Róbert. Szerzőt a jövő századot humoristikus szinben tünteti fel s eleven tolkavai oly jelenetekel fest, melyek vig szórakozást és csak elvétve taláthatók. A nevezett lap utolsó czíma a regény folytatását, továbbá igen érdekes humoros beszélyét közöl Ernyei Sándortól „Kölcsön villa" czim alatt. Szép kötelemnyt irt abba Kele György, kinek versei most mindinkább kedvetörkké válnak a magyar olvasóközönség előtt. A többi czikkek és versek is inkább szórakoztatók, képes pedig a legelső művészek akkitásait mutatják be, miért is e lapot a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Tanügy.

Az állami ipariskola igazgatóságtól.

A kereskedelmi és csiplógépkezelő tanfolyama, melyet az állami ipariskolánál a magyarországi kereskedelemügyi magy. kir. Miniszterium évenként rendezni szokott, jan. hó 2-án nyílik meg s márcz. hó végéig tart. E tanfolyamon a gőzmozdony (lokomobil) és a különböző csiplógépek szerkezete és kezelése fog tanittatni. — Tanulókul felvétetnek a 18. életévket betöltött, irni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak fiók munkásai, továbbá gazdatisztek, birtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyit anyt tartoznak elmutatni; a nem-önálló munkások czeckivül, ha munkában állanak, a munkaadó kiskönyvén, a munkaadó bizonyitanyt, ha nem állanak munkában, munkáskönyvüket tartoznak benyujtani. A tanidő 5 hrt, a mit, előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell lefizetni. A beiratások f. évi decz. hó 15-től januar 2-ig tartatnak az intézet helyiségében (Budapesten, VIII. ker. népszinház utcza 8. sz.) Vidékek a tanidő beküldése mellett levélben is iratkoztatnak. A vidékről jövő tanulóknak januar 2-ig nem szükséges szemelyesen jelentkezni az intézetben.

Ipar- kereskedés és közgazdaság.

Származási bizonyitanyok a német bi rodalomnal való forgalomban. Folyó évi okt. hó 14-ig 73.153. szám alatt kelt körleiratai a magyarországi kereskedelemügyi miniszterium a hazai kereskedelmi és iparkamarákhoz a németországi viszonyokra vonatkozólag az állott annak szükségessége felöl, hogy a mémet birodalomba bevitt árúk származása igazoltassék, kimerítő tájékozást nyujtott. E szerint a magyar származási bizonyitanyok nemczak közönséhez, hogy az árunk valmérésére tekintetében eddig követett eljárás egészben véve továbbra is fenntartatott, De a némely czikkszi kivétesenek a termeiés igazolása követelondó: az épüler szerint, hanem, hogy donganá és a kosárkötő fűzöl, mig mindazon egyéb árúkual, melyek az 1892. évi III. tőrv. czikkbe iktatott kereskedelmi és vámszerződés 2) mindkettőnek feltalatnak, eléggséges, ha a kisérő okiratok az árunak az osztrák-magyar monarchia szabad forgalmával való származasát igazolják. Azon árúkat illetőleg, a melyek a német szerződés 1.4) pontjaban felsorolva vannak, a kedvezőbb bánásmód alkalmazása szempontjából a mémet vámhivatalok szintén arra vannak utasitva, hogy a menynyiben azoknak az osztrák-magyar monarchia forgalmával való származasa a kisérő okiratokbol kitünik, ezekre nézve kiöntö igazolást ne követeljenek. A szerződésnöknek ne kötöttö nélkuly czikk titán, melyekre nézve az Oroszországhoz való viszonyra való tekintetbol a mémet szerződés szigorubb ellenőrzést tár szükségesnek, a termelés igazolása tekintetik, mehogy azok az Oroszországgal szemben felmálló vámpótlékokkal sujtassanak. Többek közöt: a bőrkesztyü, melyek bőrbol, durva gyékények és lábakarok hanisbol, szalmabol, nádbol, fűbol, gyokerekbol, kákabol és eféleből, az épüler és szorszámba bizonyos nemei, stb. A termelés igazolása tetetnek vagy a származási orszag hatósagai részéről kiállitott bizonyitványok által, vagy mas megfelelő módon, mint hajó-okmányok, árúszámlák, kereskedelmi levelezések stb. felmutatása által. Az érdekeltek közelebbi tajékozast a brassói kereskedelmi és iparkamarabol szerezhetnek.

Könyvkiadómenyek Romániában. A kereskedelemügyi magy. kir. miniszterium egy rendeletot bocsátott ki, melybol kitünik, hogy Romániában bekötött könyvek vámilletek alá esvén, a levélpostával nem küldhetők, ellenben fizött nyomtatvanyok mint vámdijmentesek küldhetők.

*

Romdnia tengeri és hortermése. Bukaresti kozmalitusunk jelentése szerint a tengeri termés mihiszt és menynyiségi tekintetében nem sokkal maradt mögötte a tavalyinak. A szőret minőség s mennyiség tekintetében gyenge volt, sőig felo a tavalyinak. A bor ára ennek folytan magyon emelkedett és nagymennyiségi borkivitelre sáig számithatnak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Regénymellékletünk a tegnapi ünnep miatt elkészithető nem volt s ezert jelen számunkbol hiányzik; e hiányt jövő szombati lapunknal egy egész ivnyi regénymellékletel fogja kárpótolni kiadóhivatalunk.

— A király Budapesten. A királyi udvar az ediigi megalápodas ellenére deczember hó 10-ikén pontil tiz napi tartozkodasra Budapestre érkezik. Tegnapelőtt mert erről az első hivatalos értesités Bécsből a várkapitynsághoz. A termek tütését már megkezdetiek és az udvari szálliókat is értesitetik a király megérkezéséről. A király a tiz nap alatt két vagy három kihallgatast ad, és mindennap kimegy vadászni Gödöllőre, a honnan bőséges vad-allományt jelenek. A hivatalos értesités szerint abban a rendkivili esetben, ha a király most még sem jöhetne, ugy a jövő évben — nem mint rendesen, februar 1-en, hanem már januar 8 iknn érkezik meg a fővarosba.

— József főherczeg jubileuma Huszonöt éve lett folyó hó 4-én, hogy József főherczeg a m. kir. honvédség főparancsnokává kinevezetett. Ennek a napnak jelentőségét sokszorosan, öszinte, meleg lelkesedéssel méltattak azon üdvözlő, hodoló leiratok, melyeket Magyarország minden törvényhatósága ez alkalombol intézett József főherczeghez. Ebben az országban magyar emberneki nincs szüksége arra, hogy szülőben hosszában megtárgyaltassék a m. kir. honvédség és főparancsnoka iker-jubileumanak nagy nemzeti fontossága. Minden magyar hazafi ugy van meggyőződve az ügyben s honvedség bamulatos fejlődésén a egyszersmind hálás tiszteletettel adózik az uralkodóhaz azon, a nemzet szivehez oly közel álló tagjanak, a kinek ezen dicsőséges munkában legnagyobb része vala.

— A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a törvényhatóságokat megkérdezte a felöl, hogy szerintük, a mivel karácsony esége az idén vasárnapra, valamint az uj év napja hétfőre esik s mert a fogyasztókozonség a bevásárlasait az emlitett napokon, vagy az azt megelőző napon szokta végezhetni, nem-e fogadtatnak-e az ügyi miniszertel egyetértőleg megengedi, hogy a december 24-ikére és 31-ere eső vasárnapokon az ipari és kereskedelmi telepeken az ipari munka folyóig adás-vaves egész napon át végezteltessék.

— A brassói magyar kaszinó tagjainak figyelmét ujbol felhirjuk a holnap, azaz decz. 10-én, vasarnap d. u. 3 órakor a kaszinó helyiségében tartandó díszközgyűlésre s minthogy személyre eső meghivók nem bocsattatnak ki, e lapok utjan ismételten felkérjük, hogy a tárgy fontosságához képest minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Jokaiuk a az ismertetett kérdésgüknek kaszinonk diszunapjai leendő megvalasztasa s a tisztelettére rendezendő jubileumi ünnepély modoratinak megállapitasa lesznek a gyülés targyai.

— A vörös-kereszt-egylet folyó hó 17-én d. u. 11 ó-akor a Nro 1. szálloda nagytermében matinét rendez, melynek szép sikerét már a közremüködők jó hire biztositja. A m. kir. kereskedelmi akademiának igazgatja, Orbán Ferencz ur fog felolvasni a „Humanismus és hazafiság"-ról. A brassói német férfidalegylet (Männer-Gesangverein) vegyes kara, valamint a varosi zenekar legkülönbözőbb czikkeit a legszebb közönség az vészles igényeinek fognak eleget tenni. A belépti jegyek árai következők: számlaszék 1 frt, zártszék 60 kr, alöhely és karszat 40 kr. A jegyek Hismesch Vilmos ur könyvkereskedésben kaphatók.

— Filléretely. A brassói magyar protestáns jótékony nőegylet által utóbbi szerdan a „Central" nagytermében rendezett illéretelyen ismét összegyűlt a magyar társadalom, hogy a varosunkban annyira kedveltté vált estelyea ismét kedélyesen töltsön nehány orát. Az éjfélutánig tartott táncot egy nagy tapintatal összeállitott kis hangverseny előzte meg, melyben szárdottak a szokott varaseservei biro előképek képeztek, rendezve Adleff Henrik fenyképész az ural. A hangversenyben részt vett diletánsok a jól megszokottel ovázoltban résszeltek. Grünwald Szidónia k. a. szépen hegedűt és miótá utojára halottuk, sokat haladt. Köpe lda kisasszony ma már erőnek valik be a zongorán. Tanczolnak meglepő. A diletánzmus fojó emelkedik természetesen Tolay Leona k. a. gyönyörű éneke, mig Ferenczinó Erzsi urnő és Egry Kálmán ur már jól ismert bravurral énekelnek. Az előképek fényesen sikerültek és az estélyt kezdő jövedelmin örülhetnek a szegény gyermekek, kik nehezen várják a karácsonyfát.

— Nyilvános számadás és köszönet. Brassómegye 1848—49-es honvédegylete e hó 10-ikén tartott szamadat 1-jen rendezett estélyen: jegyek árában begyült 126 frt; felülfizettek: Rombauer Emil all. restikolai igazgató ur 10 frt; Moor Gyula az. sz. egyetmes ur 5 frt; az összes bevétel volt 138 frt, A kiadás 36 frt 50 kr. Maradt tiszta jövedelem 101 frt 50 kr. Nem mulasztahajok el köszönetünk a hölgyeknek és hölgyeknek szives közremüködésükért, a felülfizetőknek szivelyes köszönetét és az egész közönségnek lelkesült részvétét ez uton is hálás köszönetünket kifejezni. Brassómegye 1848—9. honvédegylete.

— A hebegés ma már gyógyitható és podig a gróni es c. kir. szab. beszédgyógyintézet elnöke, Neumann Albert tanár uj paedagogiai módszere szerint, minden gyógyszer vagy műtét nélkul. Közelebbről Bernhard Sándor ily gyógytanfolyam fog rendeztetni hebegő és rezegő, melyben résztvehetnek ugy felnőttek mint gyermekek is. Nevezett tanár, Neumann A. ur e tanfolyam létesitése érdekében Brassóba jön és az „Unió" szálloddban fog lakni, hol vele az érdeklődők vasárnap és hétfőn decz. 10-én és 11 én délelőtt 10—12 óráig értekezhetnek.

— Hangverseny. A helybeli katonai zenekar holnap decz. 10-én a „Central Nro 1"-ben hangversenyt tart, ezen műsorral: 1. Wagner: „Ausztria katonái", indulo. 2. Suppé: Nyitány a „Szép Galathea" cz. operettbol. 3. Weber: „Ebrivia táncnak". 4. Stastny: „Stájer dal visszhangzal", 5. 5. Verősy: Egyveleg a „Szultán" cz. operettbol. 6. Sipek: „Rjel az erdőn" román dal. 7. Rosenkranz: „Szép kedélyes lépen 12 vidám órája Bécsben", nagy egyveleg, 12 számbol. 8. Satorio: „A puszta czigányai" zenei kép. 9. Strauss: „Udvari bál" keringő, 10. Massenet: Ahmnda „Manon" cz. operabol. — Kezdete 8 órakor.

— Bethlen Gábor grófot, az Emke elnökét és országgyülési képviselőt fájdalmas vesztesség érte. Édesanyja dzv. Bethlen Gáborné grófnő, december 6-án Kerlésen meghalt. Az agg matrona már régebben betegeskedett, miatta fia önfeláldozó szeretettel ápolta és nem igen távozott mellőle, mig most végre bekövetkezett a halál s a tisztes nagyasszony csendesen, minden halálküzdelem nélkul szivta be az utolsó kriszt kozött kimult. A boldogult asszony temetése ma van. A mélyen sujtott Bethlen Gábor gróf gyászában igaz és őszinte részvéttel osztozik.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Berecz Gyulát, a háromszékmegyei kir. tanfelügyelőséghez szolgálattélerre berendelt áll. polg. iskolai igazgatót kinevezte segédtanfelügyelővé Temesvárra. Az uj tanfelügyelő Háromszékmegyében kifejtett tevékeny munkásságát jó emlékezet hagy hátra maga után, s távozása a megyei tanfelügyelőség nézve nagy veszteség. Tisztelői s barátai Sepsi-Szentgyörgyön f. hó 4-én szép buzestelyt rendeztek a távozó tiszteletére.

— Zendülés. Mint lapunkat értesitik, Háromszék vármegye főispánjának megkeresésére tegnap két század 82. ezredbeli katonaság indult Bükszádra, hol épen a kommasszázió fölött tárgyalás folyik. Közlelebbi adatok hiányzanak, de mindenesetre szomoru jelenség, ha a szomszéd megyében a nép meg nem volt képes a kommasszázió áldásos következményeivel megbarátkozni. Reméljük, hogy 2 század katona szurony helyreállitja a rendet.

Felelős szerkesztő: Fabiny Tivadar.

Iskola Alapítvány - Közsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz. 6134—93. u. h.

Hirdetmény.

Köztudomásra teszem, hogy Kopocsel erdő árátvosítási iránti ügyben, a mérnöki működés Kossy Sándor elhalálozása folytán más mérnökre átruházandó lévén, az eddig teljesített mérnöki munkalatért járó illetmény megállapítása s egyidejűleg uj mérnök választása s a költségelőirányzatnak esetleg szükséges kiegészítése végett tárgyalási határnapul a helyszinére Kopocsel községben 1894. évi január 15-ik napjának d. e. 9 óráját, esetleg következő napjaik közben ki.

Mikorra is érdekelt feleket azzal idézem meg, hogy kimaradásuk a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

Egyszersmind felhívom azon birtokrendezési mérnök urakat, kik ezen ügyben, a mérnöki teendőket elvállalni szándéoznak, hogy a szerződési pontozatok előterjesztése mellett, ajánlatukat hozzám, vagy az érdekelt felekhez küldjék be.

Brassó, 1893. december hó 2-án.

A m. kir. törvényszéktől.

532 (1—3) Vizy József, eljáró biró.

806. szám á

Hirdetmény.

A nagymélttóságu kereskedelemügyi m. kir. minisztérium az 1893. évi november hó 27-én kelt 73866 számu rendeletével a Torda—Nagyszeben—brassói államút 254,4—255,8 klm. szakaszának áthelyezésére vonatkozó munkák helyreállitását 8765 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálatok fogganatosításának biztosítása céljából az 1893. évi deczember hó 21-ik napjának délelőtti 10 órájára a brassóvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatoikat kitüzött nap d. e. 9 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Postára feladott ajánlatoknak 24 órával előbb kell beérkezniök.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalnál naponkint megtekinthetők.

Brassó, 1893. évi decz. hó 7-én.

A brassóvmegyei m. kir. épitészeti hivatal.

(535) 1—1

Hirdetmény.

A magas kereskedelemügyi miniszterjumak a folyó 1893 évi januar hó 26-iról kelt s 6243.—VI.2B. szám alatt kibocsátott rendelete folytán, valamint az ezzel egyidejűleg kibocsátott hirdetmény függelége szerint a választási lajstrom felszólamlási idejének és helyesbitésének tárgyában, a kereskedelmi osztály 16 tagjának és az ipari osztály 16 tagjának, valamint a brassói kereskedelmi és iparkamara 5 pótlagjának ujra választása határnapul esik: **december hó 14-ike** tüzetik ki és pedig délelőtt 8—12 és délután 3—5 óráig a városi tanácsház nagy tárgyalermébe.

Az egyes választási kerszavlitvélevel megbizott bizottság ezt azon megjegyzéssel hozza köztudomásra, hogy a választás a kereskedelmi főfiókra és az iparfiókra nézve külön-külön fog megjeltetni és hogy választóképesek és választhatók mindazon brassói iparosok és kereskedők, kik az illető választási lajstromba felvétettek.

Minden választó szavazatát csak személyesen szóval vagy irásban adhatja be, és a választójogosultak névjegyzéke alójirott választási elnök irodájában (tanácsháztéglet, Kaputsza 63. szám II emelet) az érdekltódk által bármikor betekinthető.

Brassó, 1893. november 15.

A választás kereszttlivitelével megbizott bizottság nevében

Hintz Ernő, bizottsági elnök.

Ajánlunk saját gyártmányu

géphajtó-szijakat

és

continue-szijacskákat

angol módszer szerint teljesen kicserzett

és legjobban

nyujtott, ragasztott

és

varrott, zsinbőrökből.

S midőn legolcsóbb és legszilárdabb kiszolgálást biztositunk, felkérjük a t. gyáros és iparczó urakat, szükséglet esetén szives megbizásukkal hozzánk fordulni.

Gmeiner és Scherg,
bőr- és hajtószij-gyár
Brassóban.

Megrendeléseknél kérjük a vastagságot és szélességet millimétereknek megnevezni

Irodák és raktár: Bolyai tér, Kolostorutca 34. sz. a.

Ujdonság.

Van szerencsém a t. cz közönség becses tudomására hozni, hogy az idei szüret alkalmából, Szegszárdon kitünő minőségü

szegszárdi vörös és fehérborokat

vásároltam be a helyszinén személyesen, melyek **eredeti tiszta** *minőségükben vendéglőmben, vagy* **házhoz hordva,** *az itteni borok piaczi árában kaphatók.*

Minthogy tudtommal **ily kitünő** *minőségü borok a helyi vendéglők* **egyikében sem** *állanak a t. cz. közönség rendelkezésére, boraimra a mélyen tisztelt közönség figyelmét ez uton felhívni bátorkodom.*

Tisztelettel

519 (5—6)

Pásztori István,
az „Arany oroszlán" szálloda tulajdonosa, Bolonyában.

Előnyös részletfizetésre!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint kizárólag csakis

ARADI BUTORT

bizományilag árusitok el és pedig egész Magyarországon és Erdélyrészben legjobbnak elismert jó anyagból és szolid kivitelben a **Reinhardt Fülöp** czég által készitett gyártmányokat.

Hálószoba-, ebédlő-, salonberendezések

mindenféle stilben, bármely versenyt felülmuló olcsó árakon — ugy készpénz, mint részletfizetés mellett.

Korház-utca 62. szám alatti raktáromban

gyári árakon kaphatók.

Ugyanott jól berendezett raktár órák, képek, tükrök, vászon- és konfekczió-árukban, olcsó áron és előnyös részletfizetések mellett.

Teljes tisztelettel

128 (29—*)

Grünvald Albert.

Jutányos árak! Olcsó árak!

Teljes berendezések!

VAN HAAGEN CACAO

a legjobb hollandi termék-czikk.

Minden világkiállitáson a legnagyobb dij-kkal kitüntetve.

A leghiresebb kórházi orvosok és gyógyászati szaktekintélyek által magas hygieniai értékünek elismerve.

Bladási árak:

1 klgr. = 1/8 doboz . . . . . frt 5·—
1 klgr. = 1/4 doboz . . . . . frt 5·40
1 klgr. = 1/2 doboz . . . . . frt 6·—

Franco és díjmentes szállitás

és 15—20% rabatt.

Nagykereskedők, orvosok, kórházak, gyógyszerészek és sanatoriumoknak különös kedvezmények.

PRÓBAMINTÁZOK ÉS VÁLASZMAGAZOK INGYEN.

Utrechti Cacao-gyár: Benkers & de Bruijn, Utrecht, Hollandia.

(49 8-15) Austria-Magyarország tőkepiviselője:

BÉCS GAIGER J. FÜLÖP BÉCS
IX. PERECZHÁGASSE 3.

Ajánljuk a nagyérdemű közönségnek tőkebefektetéshez

a nagyszebeni „ALBINA" takarék- és hitelintézet

5%-os záloglevelei.

E-ek 1000 forintos és 500 forintos appoints-ekben vannak kiállítva és minden levonás nélkül tisztán 5%-ot kamatoznak.

A kamat-szelvények folyévenként, január 1-én és julius 1-én a nagyszebeni és brassói intézeti pénztáraknál, valamint a pesti magyar kereskedelmi banknál Budapesten minden levonás nélkül és jutalékmentesen beváltatnak.

A záloglevelek 30 éven belül, kisorsolás utján, az intézet által beváltatnak.

A záloglevelek pontos kamatozása és beváltásáért kezeskednek:

1.) A záloglevelek biztositásáról szóló 1876. évi törvény értelmében a záloglevél-tulajdonosok fedezésére meghatározott és azok javára telekkönyvileg biztosított jelzálogok, a melyekre legfelebb az érték 1/2 részeig záloglevelek adatnak ki, mi minden záloglevélre a felügyelő bizottság ellenjegyzése által elismerve van.

A záloglevelek tehát a gyámsági biztositéknál nagyobb biztositékkal birnak.

2.) Az emlitett törvényben előirt a záloglevél-tulajdonosok további különös biztositása az intézet részvénytőkéjéből kiszakított **200,000 forintnyi** záloglevél-biztositéki alap.

3.) Az intézet egyéb összes vagyona a tartaléktőkével együtt.

☞ Az „ALBINA" 5%-os záloglevelei tehát mint absolute biztos, ugyis mint egyike a legjövedelmezőbb honi értékpapiroknak, nagyon is alkalmas tőkék befektetésére, árvapénzek, nyilvános és magánalapok stb. elhelyezésére, és a mennyiben a készlet engedi, a budapesti tőzsde árfolyamában árusitjuk el azokat.

Jelentékeny tételek bevásárlásánál középárfolyam mellett adjuk el.

„ALBINA"
TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET
brassói főktelepe.

242 (63—100)

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Közmivelődés nyomda — Bernstein Mark.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— A királyasszony utazása. Erzsébet királynasszony, a ki a Greif-yachton november hónap folyamán hosszabb tengeri utat indult Mirmarevból, elsőbben a Gibraltárba megy és onnan öt hónap mulva tér vissza.

— Vonat összeütközés. A magyar államvasutak 548. számu vonata, mely Budapestről Predeál felé haladt, Kolozsvár közelében Magyar-Nádas állomásnál összeütközött az 503. számu vonattal. Reggel 6 óra előtt Magyar-Nádas állomason az 548. számu személyszállító vonatot az 1-ső vágányról a 2-ik vágányra akarták „áttenni". S e közben ennek vetik ésszre, hogy az 503. számu vonat összeütközött. Mindkét mozdony csak mérsékelt sebességgel haladt s ennek köszönhető, hogy az összeütközésnek nagyobb és komolyabb következménye nem lett. Az utasok közül nem sebesült meg senki s a vonat kisérő szemléjyet közül sem, csupán az étkező kocsiban lévő szakácz és ennek kisérője kaptak jelentéktelenebb sebeket. A kéi mozdony nem, de a személyszállító kocsik közül kettő összezuzódott. A kolozsvári ügyelezetősséghez azonnal távirati jelentés ment a balesetről s Schandl ügyelezető helyettes, Römer forgalmi főnök és Dez főmérnök felügyelő utatták ki azonnal az összeütközés szinhelyére. Az összeütközés folytán bekövetkezett kisiklás a magyar államvasutaknak okozott vagy 1500 frt kárt. Az összeütközés következtében beszüt forgalmi akadályok miatt az 502, 505, 508, 548. számu vonatok csak átszálással közlekedhettek.

— Inczédy Sámuel, a szabadságharcz egyik köse, nyugalmazott honvédezredes, e hó 7-én délelőtt, nyolczvankét éves korában Kolozsvárott meghalt. Inczédy rikta lelkesedéssel és bátorsággal küzdötte végig a szabadságharczot. Hősiességét különösen a piski-i ütközetnél bizonyitotta be. A szabadságharcz letelte után külföldre vándorolt, majd ismét visszatért hazájába s Kolozsvárott telepedett le. — Szorgalma és munkássága által nem sokára jelentékeny vagyonra tett szert s mindenki tisztel te és becsülése környezte.

— A tett terén. Zajzon, Tatrang és Pürkerecz községek előljárói, a Zajzonban létesitendő szövőiskola tárgyában szerkesztett s a nagymélt.ságu kereskelelem-ügyi m. kir. miniszter urhoz czimezett folyamodványukat a brassói kereskedelmi és iparkamrahoz benyujtották. Egy érdeklődő kiváló tisztelettel kéri fel a czimzett folyamodványokat a brassói kereskedelmi és iparkamrahoz benyujtották

Férfi s női betegségek,

mint bujakór, fekélyek, bőrkiütések; folyások és hólyagcsurtt s legfiatlabb alakban is, nem a közönséges, hosszadalmas befecsenkedésekkel, hanem

irrigatió által saját készülékeimmel,

s *ig gyógymódom szerint*

vagy esetleg helyi endoskopikus kezeléssel is

alaposan s sikeresen

kezeltetnek. Sürgősek, az egyik ohne felépő vizelési betegségek; ágybeszennyezés, valamint nem szerzettséggel párosult gyengeségek

galvano-mechanikus módon

sikeresen gyógyíttatnak.

Orrfekélyek s az orrnak fedgulása, valamint a szájs- s orrnak büzösége az általunk felfalalt s több 300 esetben kitűnő eredménnyel használt

orvosapkészülékemmel

rövid idő alatt alaposan gyógyíttatnak.

Galandférgek, nedvek, vesekő s kuckinak eltávolítása. Nőszervek s az azokkal szemben 3 órán alatt gyógyeresen eltávolíttatnak.

Dr. Fischer Adolf orvos-sebész, műtő- s nőgyógyász, a „Nyugotmagyarországi szemészet-nők rendelő intézet" és a „Szabadság" szanatorium, **Budapesten**, 6-tatarca, a Rákóczi-tér sarkán, d. u. 2—4-ig.

Csak díjszabott levelek válaszolnak s Gyógyszerekre díjszabott levelek kérendők.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

WALDSTEIN J.

látszerészeti intézete

és

mechanikai műhelye,

alapíttatott 1842.

BÉCS,

1., Kohlmarkt 20.

ajánlja due tartalmu utasítás szerinti czikkeket és szakszerűen, olcsón és pontosan szállítja:

Barométer-, termométer, aerométer, alkoholométer, areometer, pontosan szabott és mindenféle más mérőeszközök.

Thermometer-, barométer-, aerométer-, fürdő, tinta-, tej-, borszesz-, sav- és szabályzó.

Minden a hajózásra szükséges gyorsan és olcsón szállítja. Minden czikkek Szemüveg- és lorgnettek, valamint szemüveg- és lorgnettek tokjai és szemüvegtokok. Mindennemű más mérőeszközök.

Waldstein J.

Fölvétetik

S.-Szentgyörgyön a Bernstein-féle

könyv- s papírkereskedésbe

egy gyakornok.

ESZENCZIÁKAT

rum, cognac,

mindennemű

szeszes italok, ásványi ital- és külföldi pezsgők azonnali elhibáhatatlan elkészítésére a legkitűnőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 50 foku, vegytiszta

ESZKÖZÖK

kellemes és hasznos eszközöket és közönséges eszközöket gyártásokhoz. Leírások és használati utasítás minden mellékelt tanczczal.

— Kiváló eredményért kezeskedek. —

Árlapot bérmentve küldök.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

Eszenciák különleges gyára

PRÁGA.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

66 (1-5.)

Illustrált árlista a tárgyakban, mindennemű legtöbb.

MINTÁK

10,000, más illustrált

Illustrált árlista az ingyen és bérmentve.

Más szolgálat és teljes kiszolgálás.

ŐSZI és TÉLI SZÖVETEKET

kellő és legszebb és legolcsóbban vásárolhatunk, vagy a legszebb és legolcsóbb szövetekben, mint pl. szövetek, szőnyegek, ágyneműk, ruhák, posztókat minden más erre vonatkozó és valódi szőnyegeket, ezen egy szép szalon, mennyiségben és a legszebb mennyiségben a cs. és kir. finomposztó- és gyapjaszövet-gyárnak

SCHWARZ MÓRITZ

Brno, Mährisch-Schönberg, 2 frttól a legfinomabb finomposztó

Más a legolcsóbb minőségek is valódi szinűek és tartósak.

Szétküldés utánvét mellett, vagy előre beküldés ellenében.

MINTÁK

a legszebb szövetekben. Ui vevők ek. 6 kr beküldése mellett, mely az árban rendelésnél leszámíttatik.

Nem tetsző árúnál a vételárt visszatérítem.

Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyeremény a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb pénzintézet a világon.

Biztosítéki alapja:

907 millió frank.

Biztosít:

emberi életet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módozatok szerint.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság.

Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az

Erdélyrészi Al-igazgatóság

KOLOZSVÁRTT,

vagy a helybeli ügynökség

Brassó, Belváros, Fekete utcza 45. szám alatt.

Kőszén-kályhák!!

Jutányos jó minőségű petroleum-kösön bevezetése által van szerencsém a mélyen tisztelt közönség b. figyelmét ujból felhívni az általam már 18 év óta bevezetett s különlegesen

kőszéntüzelésre szerkesztett tömkályhákra,

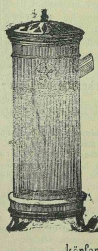

melyek ujjbb javítások és a korábbi hiányok megszüntetése által oly tökéletesaztan erőt el, hogy a legmagasabb követelményeinek is megfelelnek.

Ezen kályhák fűttetik és helyes szabályozás mellett 6—10 órán át tartanak fűlnek. Mindkettő a tűz lefelé vezettetik, a kőszénben levő oszesz gázok nemcsak szaghatlanul elégnek, hanem teljesen hasznáttatnak, ez által a fűtőanyag legnagyobb megtakarítás a czélja.

Ezen nagy hatásfokú szénnel, melyek sem a kovácsolt sem az öntott vas oldalban elégni nem állhat, a tűtőcylindert egy általam előállított nyaggal bélleem ki, mely a cylinder olvadását vagy repedését megakadja.

Minden az általam kiállított tömkályha egyszerű és szolid kivitelben állíttatik elő s mindenkor egy külső burkonynyal látom el, mely a fűtőcylindert az almaslan hőségtől véd, egyuttal azonban a meleget a belső helyiségben egyenlően felosztja; ezenkívül a burkonyt egy nagyobb ugyanal el van látva, hogy ez által a nagyobb meleg szükség szerint felhasználhatóa legyen.

Ezen kályhák könnyű kezelése és tisztogatása a családi viszonyokhoz van alkalmazva és czélyhez figyelem mellett könnyen megértheto.

Egyszersmind ajánlom az általam szerkesztett nagy

körforgó-rendszerű kályhákat csőszerkezettel

nagyobb helyiségek, mint templomok, tornatermek, vendéglők stb. számára, ezek itt helyben a Fleischer és Társa, Forkert-féle (Kertsch-villa) vendéglőkben továbbá a közkórház elkülönlett pavillonjában lettek bevezetve és jelesen beválnak.

Minden általam készített kályhára **3 évi jótállást** vállalok és azokat nagyság szerint 15 frttól fölt lé szállítom. Mély tisztelettel

Eichberger János, lakatosmester

Brassó, Szélespatak.

(533) 1—3

515 (2—5) Bécs Hetzendorf, 1893. november hó.

Hogy sok évi az velem összekötetésben álló tisztelt vevőimnek

borostyánkőolaj-fénymázfestékeim

pusafa szobadíszek magánbemázolására

megkönyítem, bizonyítékul levelet igazolmányom számára Brassóban **Wagner Henrik urnál** raktárt állítottam, hol a legszebb és legszépen ugyanazon eszközöket, mint egyébens a nálam és nagyszerű lapiatok mintakályák is díjtalanul.

A hetzendorfi festék-, fénymázs- és kencze-gyár Fritze O.

HEBEGŐKNEK!

Sok oldalról hangoztatott óhajnak eleget teendő, Brassóban rövid idő alatt egy gyógytanfolyam nyittatik hebegők (nyelvtörők mint gyermekek) számára, a az ezt illetőbe venni szándékozók, illetve hebegő szülők vagy gyámjai felhívnak ak, hogy a tanfolyamra való felvétel iránt Brassóban az „Unió" szálloodában jelentkezni szíveskedjenek, a hol is ettekezni lehet vasárnap vagy hétfőn december 10. és 11-én délelőtti 10—12 ráig.

Az alkalmazandó vezető gyógymód teljesen paedagogiai módszeren alapszik, minden orvosszer vagy mütet nélkül és minden hebegőnek — egyénségre vagy korra való tekintet nélkül — a **természetes beszéd** biztosíttatik.

Első cs. és kir. szabadalmazott

beszédgyógyintézet Gráczban.

(536) 1 1 Elnök:

NEUMANN ALBERT, beszédorvos.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.